

Cena 1 zł.

Cena w Czechosłowacji: 3.50 Kč.

Nal. poczt. opl. ryczałtem.

Numer zawiera 20 stronic

ŚWIATOWID

· ILUSTROWANY · KURJER · TYGODNIOWY ·

Nr. 11 (136)

Sobota, 12. marca 1927

Rok IV.

Na Premierę „Mściciela” St. Przybyszewskiego.

Stanisław Przybyszewski, któremu dramat polski tyle świetnych dzieł zawdzięcza, po dłuższym milczeniu dał mu nowe dzieło, „Mściciela”, w bieżącym tygodniu po raz pierwszy na scenie Teatru Narodowego w Warszawie odegranego. Podajemy tutaj chwilę, kiedy autor sztuki (1) i jej reżyser L. Solski (2) z egzemplarzem „Mściciela” w ręku, prapratrują się próbie dramatu.

Ag. fot. „Światowida”, na płytach kraj. „Alfa”.

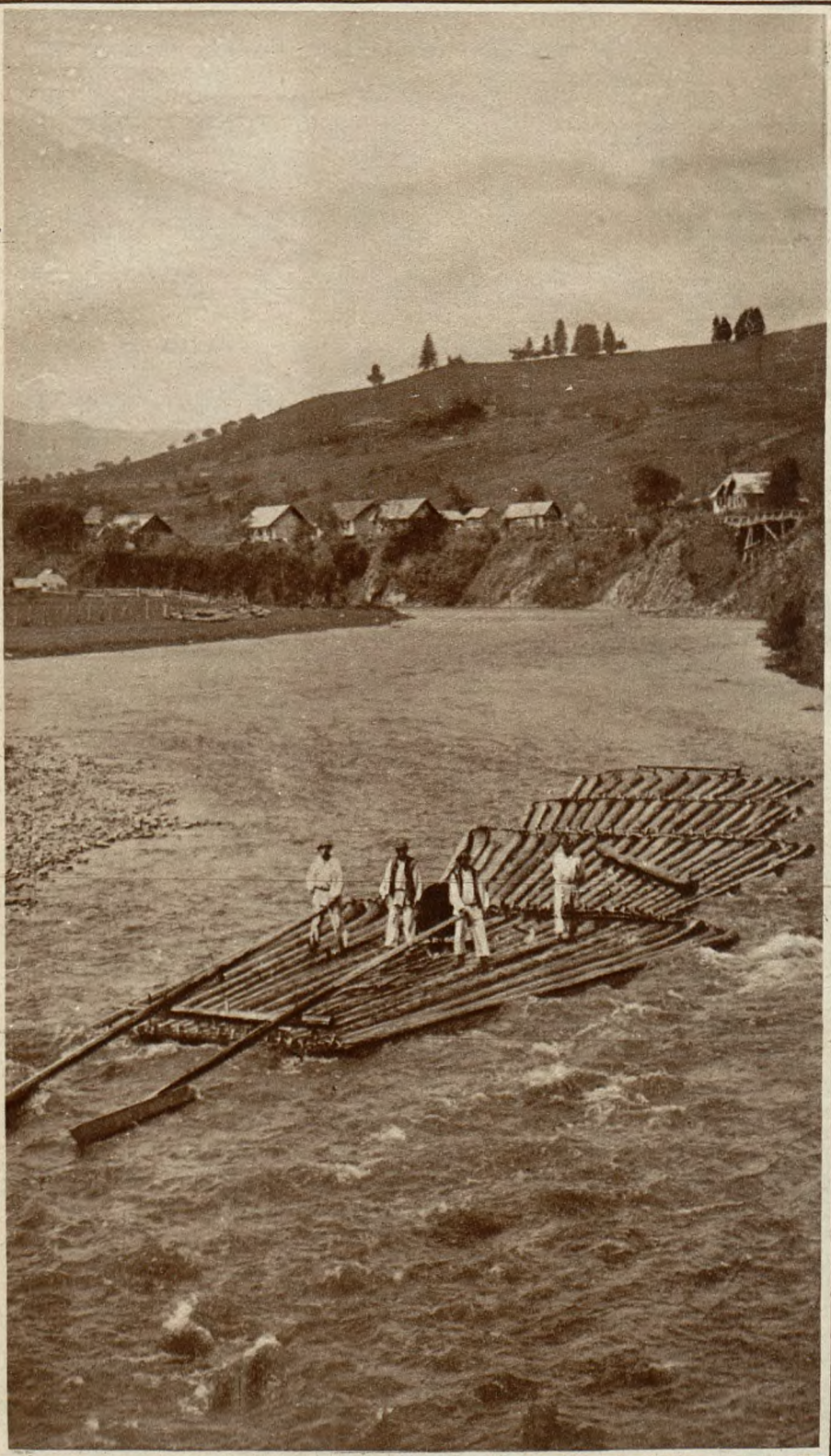
H U C U L S Z C Z Y Z N A.

Dnia 1. marca b. r. przybyła do wicepremiera dr. Bartla delegacja Huculów, którzy w imieniu ludności huculskiej Małopolski Wschodniej żądali

autoratywnego zaprzeczenia rządu, jakoby pas graniczny na huculszczyźnie miał być odstąpiony Rumunji. Na naszym zdjęciu stoją od lewej pp.

Dymitr Urszediuk, Wasyl Hikińczuk, wiceprem. dr. Bartel, Aleksander Worobiec, Wasyl Kuryluk i Józef Jaruzelski. Ag. fot. „Światowida“, na płytach krajow. „Alfa“.

Tratwa na rzece Czeremoszu pod Żabiem.
Fot. Seńkowski.

Ze starych obyczajów huculskich : granie na t. zw. trenbitach.
Fot. Seńkowski.

Na robotach leśnych w Czarnohorze.
Fot. Seńkowski.

HUCULSZCZYZNA.

Do Warszawy, do Prezydenta Rzeczypospolitej i rządu, przybyła delegacja ludności południowo-wschodniego granicznego pasa ziemi polskiej, zaniepokojonej szerzącymi się od dłuższego czasu pogłoskami, jakoby przy ostatecznym uregulowaniu granicy polsko-rumuńskiej państwo nasze miało odstąpić niektóre pograniczne miejscowości sąsiadnemu mocarstwu. Chociaż chodzi tu o tereny niewielkie, ludność jednak, gorąco do Polski przywiązana, pragnie, by rząd nasz zadał ostatecznie stanowczy kłam tym niepokojącym pogłoskom. Przybycie tej delegacji do stolicy powinno i ten także odnieść skutek, by uwagę całego społeczeństwa polskiego zwrócić ku tym stronom ziemi polskiej, które już dzięki samej malowniczości okolicy posiadają dla całego naszego państwa i narodu wielkie znaczenie. Okolice te pod Śniatynem, Żabiem i Kutami są, jak wogóle cała południowo-wschodnia część Polski, bardzo mało znane, chociaż do uroku krajozrazu przylączy się tutaj ogromnie ciekawa strona etnograficzna. Huculszczyzna zachowała do dziś dnia swoje starodawne charakterystyczne stroje i obyczaje ludowe, swój bardzo wysoko rozwinięty artystyczny przemysł domowy i w swych granicach mieści cały szereg letnisk, będących wprost wymarzoną miejscą pobytu dla zmęczonych gwarem miejskim. Szereg obrazków, które tutaj zamieszczamy, będą dowodem, że za protestem Huculów przeciw odłączeniu ich od Macierzy stanąć winno całe społeczeństwo polskie.

1. Typ huculki z okolic Żabiego.

*

2. Typ hucula z okolic Żabiego.

*

3. Ze starych obyczajów huculskich: Wróżby poślubne dla nowożeńców przez patrzenie przez obwarzanek.

*

4. Konny orszak weselny, towarzyszący nowożeńcom z kościoła do domu.

5. Szkoła huculska w Żabiu. Na ścianie mapa Europy w języku ruskim widok Krakowa z Sukiennicami i kościołem Marjackim i. t. p.

*

6. Pogrzeb huculski na cmentarzu wiejskim.

*

7. Święto umarłych na Huculszczyźnie. Jak w Mickiewiczowskich „Dziadach” w Dzień Zaduszny przybywają na cmentarz rodziny zmarłych i całymi godzinami jedząc i pijąc, wspominają nieboszczyków. Obrzęd ten zwie się tam „tryzną”.

Fot. Seńkowski.

O B R A Z K I Z P O L S K I.

Sztafeta czeska ze Zborowa do Pragi. W dniu 1. marca br. wysła ze Zborowa (Małopolska Wschodnia), pola bitwy Legionistów czeskosłowackich w r. 1917, sztafeta wojskowa żołnierzy czeskosłowackich z życzeniami dla Prezydenta

Rzeczypospolitej czeskosłowackiej, dr. T. G. Massaryka, który w dniu 7. marca obchodził 77-ą rocznicę urodzin. Sztafeta ta, pod nazwą „Biegu maratońskiego”, biegła dniem i nocą przez Małopolskę. Podajemy tutaj na lewo dowódcę szta-

fety, kpt. B. Honsatkę, biegnącego od krzyża mogiły w Zborowie do Złoczowa. Zdjęcie na prawo przedstawia przybyłą do Zborowa grupę Legionistów czeskosłowackich z wieńcem, złożonym na mogile ich poległych braci. Fot. Münz, Lwów.

Powitanie sztafety czeskosłowackiej na rogatce wielickiej w Krakowie. W dniu 3. bm. przybyła pod wieczór sztafeta (patrz górne zdjęcia) do Krakowa, powitana przez dowódcę O. K. V. generała Wróblewskiego (1), konsula czeskosłowackiego Szediwy'ego (2), podpułkownika dr. Piotrowskiego, dowódcę V. dionu w. samoch. (3) i innych. Wśród uczestników biegu jest 64-letni Lacel, którego syn walczył pod Zborowem (4), oraz kapitan Honsatko (5).

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na płytach kraj. „Alfa”.

W drodze z Warszawy do Genewy. Min. spr. zagr. p. dr. A. Zaleski, jadąc na wiosenną sesję Rady Ligi Narodów, zatrzymał się w charakterze prywatnym w Krakowie, gdzie nasz fotograf zdjął go (X) przed dworcem kolejowym w towarzystwie sekr. osobistego, p. Szymiczka (1) i przedstawiciela Województwa, naczelnika wydz. bezp. hr. Skarbka (2).

Odsłonięcie popiersie Marszałka Piłsudskiego w Pszczynie (Górny Śląsk). W uroczystości wzięli udział Dea O. K. V. gen. Wróblewski (X), oraz (w głównej grupie po obu jego stronach od lewej): pp. por. Bogacki, mjr. Radzilewicz, kpt. Styka, starosta Szaliński, por. Gadziński, komendant „Strzelca” kpt. Uziębło, kpt. Kruczała, mjr. Różnicki, dr. Riess, kpt. Bronikowski, burmistrz Koj i kpt. Harazyn.

Olbrzymi pożar fabryki w Łodzi. Zdjęcie nasze przedstawia zgłiszczą fabryki Wojdysławskiego, zatrudniającej kilkuset robotników. Pożar, który wybuchł dnia 2. marca, spowodował olbrzymie straty materialne i wypadki wśród personelu. Wiele robotników usiłowało ratować się, wyskakując z okien i raniąc się ciężko.

Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

O B R A Z K I Z Z A G R A N I C Y.

Prezydent Masaryk pozuje polskiemu malarzowi. Prezydent Rzeczypospolitej czesko-słowackiej bardzo niechętnie pozuje malarzom, zwłaszcza zagranicznym. Tem większą wagę ma wyróżnienie polskiego malarza p. Stanisława Gilewskiego (twórcy portretu Piusa XI.), którego zdjęcie nasze przedstawia na zamku na Hradczynie w chwili, gdy maluje portret przez. Masaryka.

Tiskovy-Odbor, Praha.

Karnawał studentów paryskich. Wśród licznych grup tradycyjnych pochodów paryskich na ostatki karnawałowe, najweselszą jest z natury rzeczy grupa studentów paryskich, których zdjęcie nasze przedstawia w chwili, gdy przechodzą przed gmachem poczty.

Fot. Henri Manuel, Paris.

Śmierć znakomitego pisarza rosyjskiego. Michaił Piotrowicz Arcybaszew (ur. w r 1878), przed wojną rozgłoszony autor sensacyjnego romansu erotycznego „Sanin”, po rewolucji bolszewickiej zacięty jej wróg i zjadliwy satyryk zmarł, w tych dniach w Warszawie. Memento, Warszawa.

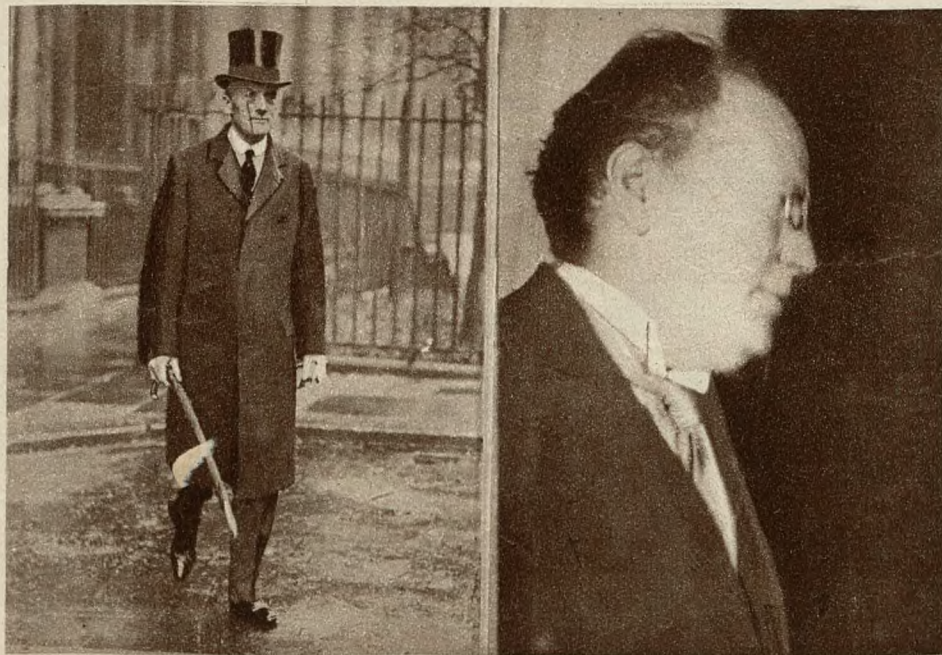

Parlamentarzyści polscy we Francji. Przybycie członków Sejmu i Senatu naszej Rzeczypospolitej do Francji stało się sposobnością do wspaniałych manifestacji przyjaźni, łączącej oba narody. Na naszym zdjęciu, po wizycie u prezydenta Izby Deputowanych stoją m. i. premier Poincaré (1), marsz. Foch (2), min. Briand (3), ambas. Chłapowski (4), zaś z parlamentarzystów polskich pp. Kiniorski (5), Stroński (6), Niedziałkowski (7), Chądzyński (8), Lieberman (9), Thugutt (10), Reich (11), Dębski (12).

Fot. H. Manuel, Paris.

Kosmetyka lekarska w świecie metod zapobiegawczych.

W warsztatach wiedzy lekarskiej wre gorączkowa praca około podwalin dla przyszłego gminu *zapobiegawczej medycyny*. W ochronnej dopiero higienie ukuje nauka zdrową przyszłość ludzkości. Już z fundamentów dotychczasowych zdobyczy świta przebliski zdrowej starości, zwalczania chorób i odmładzania. Wysiłki ducha zaprowadzą nas w niedalekiej przyszłości przez bramy „Metropolisu” do pałacu Higienopolji, w którym prysną w czarze zdrowej długowieczności — wszelkie choroby. I kosmetyka lekarska wdiera się w mroki tajemnic przyrody i ona kroczy ku *zapobieganiu oszpeceń*, taigając po drodze postępu przestarzałe przesady, tudzież szablon uniwersalności, dyktowany przez reklamę domorosłych fabrykantów kosmetyków. Wszak wiadomo, iż wagi i pryszcze twarzy, jako objawy tłustej cery, lecz się dziś znakomicie metodą odtłuszczania skóry twarzy. Czyż wobec tego nie jest bezdenną naiwnością i bezduszną chciwością, jeno dla zysku, galwanizować polską inteligencję pruskimi „poradami” o konieczności wcierania kremu kilkakrotnie (!) w ciągu dnia w każdą, choć najbardziej tłustą cerę, oraz mycia mydłem przetłuszczonem? Uczciwy fabrykant ostrzega raczej przed stosowaniem kremów i wszelkich mydeł w wzmiankowanym wypadku, acz z ujmą dla własnych niektórych wyrobów, by kroczyć z postępek i zaskarbić sobie należyte zaufanie dla swej wytwórni. Tak np. postępuje znana wytwórnia „Miraculum”, której preparaty lekarsko-kosmetyczne mają oprócz zadania racjonalnego pielęgnowania urody i — cel *zapobiegawczy*. W broszurze załączonej do każdego preparatu „Miraculum” zaleca autor odtłuszczanie tłustej cery częstym splukiwaniem jej gorącą wodą, myciem proszkiem marmurowym „Miraculum” i pudrowaniem *egzotycznym pudrem dr. Lustra*, który uważam faktycznie za szczyt higieny i techniki kosmetycznej, w znaczeniu wykutności, a odradza posługiwania się kremami i mydłami nawet własnego wyrobu, w wypadkach z natury tłustej cery. W broszurze wzmiankowanej znajdzie Czytelnik preparaty do pielęgnowania włosów, suchej i normalnej cery, skóry ciała itd. Dr. Z. B.

Angielsko-bolszewicka wymiana not. Podajemy tutaj portrety obecnych kierowników polityki zagranicznej, Wielkiej Brytanji: Chamberlaina (na lewo) i Sowietów: Litwinowa (na prawo, w zastępstwie Ciczierina), autorów wzajemnych gwałtownych not dyplomatycznych obu państw.

Fot. R. Senneke, Berlin.

CO BĘDZIEMY NO-

Modna jumprowa sukienka w kratę.

Oto najaktualniejszy obecnie problem dla eleganckiej kobiety. Przedewszystkiem skonstatować należy, że kończy się wszechwładztwo płaszczów, które wprawdzie zachowują swoje stanowisko, jako nieodzowne w całości garderoby damskiej, ale obok nich dopuszczone zostaną kostjomy, których przez pewien czas widywało się minimalnie. Powraca również sukienka jumprowa, uzupełniana przez krótki, otwarty bez kołnierza żakiet, z miękkiej »kasha«, »shetland«, z miękkiej wełny wielbłądziej lub z aksamitu. Kompletu zaznaczają się swoją różnorodnością. Rzadko kiedy żakiet zgodzać się będzie w barwie za spódniczką, przeciwnie wszelkiego rodzaju kontrasty i kombinacje są dopuszczone i wskazane. Barwa żakietu efektownie kontrastująca z kolorem spódniczki, oto hasło mody wiosennej. Widywać będziemy n. p. żakiet z czerwonego welvetu przy sukni białej, albo zielonej lub siarkowo żółtej.

Obecną modę wiosenną możnaby nazwać okresem fal powrotnych, bo oto oprócz kostjumów i jumprów powracają również sweatery, które występować będą nie tylko jako czysto sportowe ubranie, ale także w zastosowaniu do innych toalet. Charakterystycznym zna-

Elegancki kuferek podróżny i kapelusz filcowy.

Modny oryginalny sweater.

Szykowna sukienka przedpołudniowa.

SIĆ NA WIOSNĘ?

Spódniczka ze smokingiem.

mieniem modnych sweaterów są pasy poprzeczne i podłużne, niekiedy haftowane lub inkrustowane.

Suknie wiosenne, zarówno przedpołudniowe, jak i popołudniowe, wszystkie mają długie rękawy i zdradzają tendencję do kołnierzyków zapinanych pod szyję. Spotykamy wprawdzie wycięcia ale bardzo umiarkowane. Z kolorów noszonych w dzień najmodniejsze są barwy stalowe-popielata, zielona z odcieniem morskim, beige, specjalny odcień czerwony i bardzo wiele niebieskiego w różnych tonach od jasnego pastelu do ciemnego granatu. Szale modne są ciągle, ale zmieniają ustawicznie postać. Zarzucano szal na boku szyji, wiązano po apaszowski, albo też z boku w podwójną kokardę, przerzucano go niedbale przez ramię. Obecnie jednak moda znalazła nową możliwość. Szal z miękkiej, drukowanej w fantazyjne desenie crêpe de chine opuszcza się prosto i luźno, co wygląda bardzo elegancko. W podróży modne, a zarazem praktyczne są płaszcze skórzane podbite kashą, do tego odpowiednio mały, przylegający do głowy kapelusik skórzany. Przy sportach, celem uzupełnienia całości, pończochy z owczej wełny i półwysokie buciki ze skóry boksowej na niskich obcasach. Jaga.

Sportowa sukienka, haftowana i przetykana kolorową włóczką.

Fot. Gout Morome, Paris.

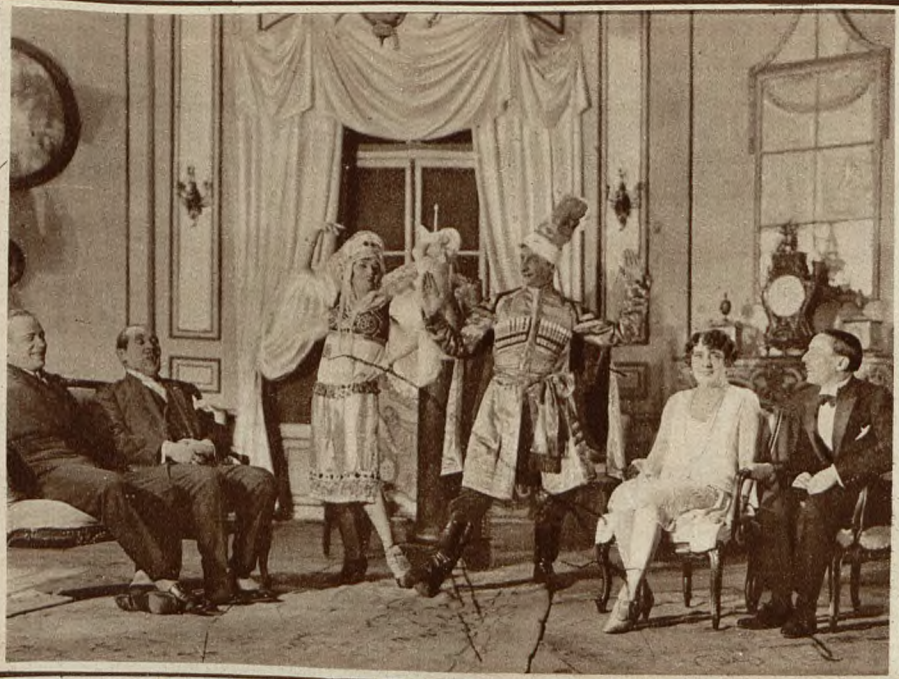
O B R A Z K I T E A T R A L N E.

Molier w Teatrze Narodowym w Warszawie. Pierwsza ta polska scena odegrała ostatnio w znakomitym polskim przekładzie przebywającego obecnie we Francji Boy'a (dr. Tadeusza Żeleńskiego) przepyszną, iskrzącą się satyrycznym dowcipem komedię Moliera „Szkoła Żon”. Na naszym zdjęciu widać niezrównanego p. Solskiego (Arnold), wraz z p. Zaklicką jako Anusią. Ag. fot. „Światowida”.

Spółczesny Szekspirowi autor angielski w Teatrze Żydowskim w Krakowie. Poważna ta instytucja, która niedawno poraz pierwszy w ogóle wystawiła „Daniela” Wyspiańskiego, na uczenie swego setnego przedstawienia dała sztukę „Volpone” (Lis) spółczesnego Szekspirowi autora angielskiego Ben. Jonsona (1573—1637). Z przedstawienia tego podajemy tutaj scenę zbiorową z aktu IV.

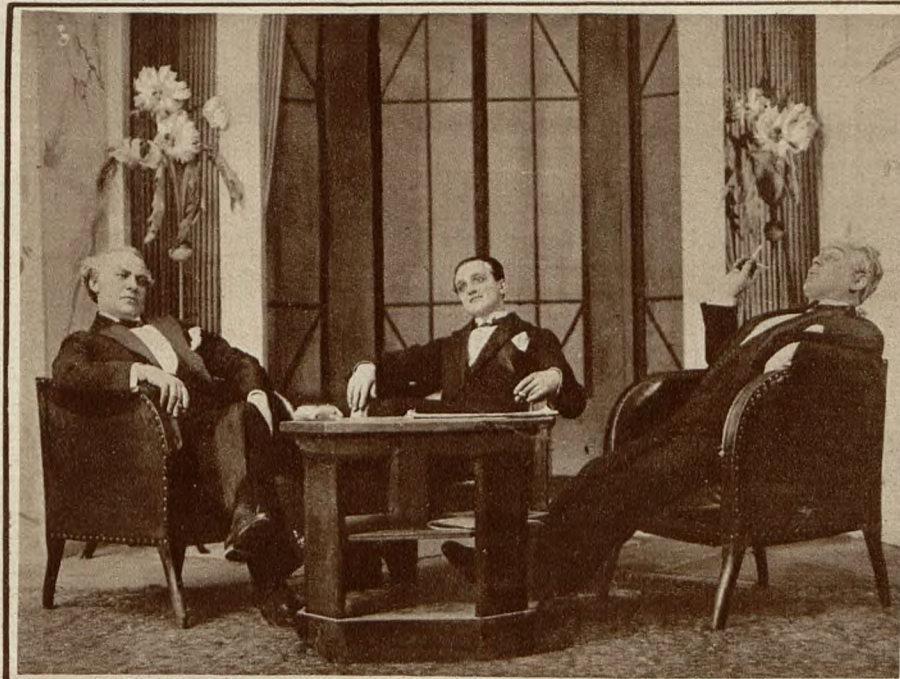

„Święty Gaj” Fiersa i Caillaveta w Teatrze Polskim w Warszawie. Przedwojenną tę świetną komedię gra obecnie Teatr dr. Szyfmana z ogromnym powodzeniem. Na naszym zdjęciu są (od lewej) pp. Samborski (mąż literatki), Stoma (dyr. dep. Kultury i Sztuki) Kamińska (jego żona) Maszyński (pułkownik Zakuskin) Przybyłko Potocka (literatka) i Daczyński (radca min. spr. zagr).

Wielkie sukcesy polskiej śpiewaczki. Znowu polskie nazwisko święci prawdziwe triumfy na zagranicznych scenach. Jest to p. Stanisława Zawadzka, która występami swoimi we Włoszech pozyskała sobie entuzjastyczne uznanie zarówno publiczności jak i krytyki fachowej.

Fot. Manghi, Parma.

Najnowsza sztuka Molnara „Jedyny Ratunek” w Teatrze Małym w Warszawie. Zdjęcie nasze przedstawia jedną ze scen aktu I. Siedzą od lewej pp. Stanisławski (Kordt), Wesołowski (Jan) i Bonecki (przyjaciel Kordta).

Ag. fot. „Światowida”, St. Brzozowski.

W P O L S C E I Z A G R A N I C A.

Sensacyjny proces rabina Spiry w Przemyślu. Przed Sądem Okręgowym w Przemyślu toczyła się w ub. tygodniu sensacyjna rozprawa rabina Samuela Spiry z Radymna, skarżącego Złatę Rubin, 65-cio letnią już kobietę, o wymuszenie i podawanie się za jego żonę. Proces,

obfitujący w drastyczne szczegóły, również ze względu na środowisko życiowe głównych osób, był przedmiotem najwyższego zainteresowania. Nasz korespondent dokonał na miejscu szeregu zdjęć, z których podajemy tutaj: u góry (od lewej): Rabin Spira — Złota Rubin — tłumy

ciekawych, a niedopuszczonych do sali obrad. Zdjęcia dolne przedstawiają po kolei (od lewej): oskarżoną, która nie chcąc być sfotografowaną w krytycznym momencie zasłania sobie twarz chusteczką, oraz trybunał i obrońców.

Fot. „Aga”, Przemyśl.

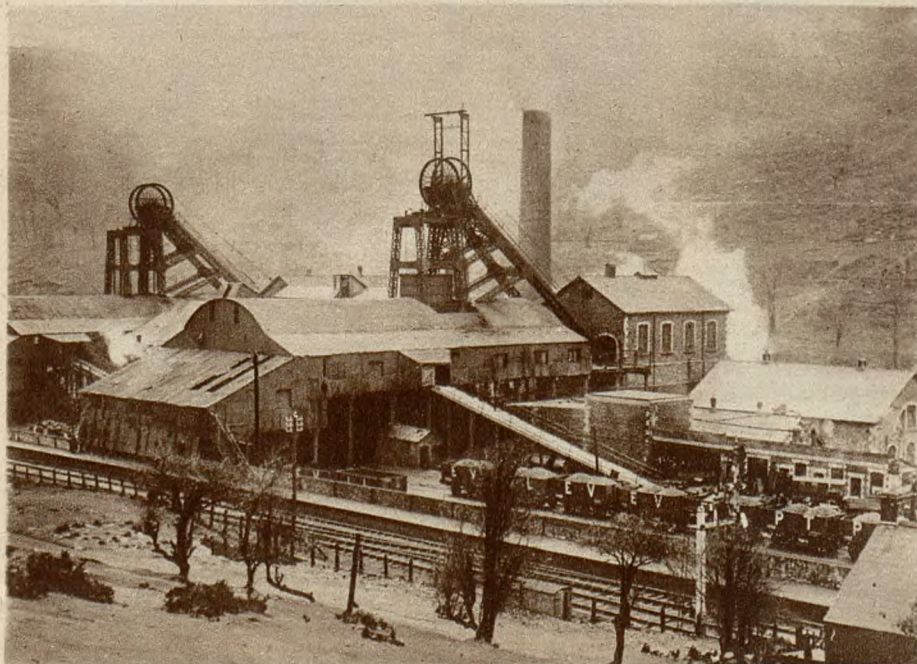

Walki francuskie w Poznaniu. Z odbytych w ub. tygodniu walk francuskich o nagrodę 10.000 zł. i złoty pas podajemy tutaj dwóch zapaśników: Grikis'a (Litwa) i Chevalier'a (Francja).

Pogrzeb dziekana D. O. K. Warszawa ks. prał. Ant. Niewiarowskiego. Z tego pierwszego w Polsce pogrzebu duchownego wojskowego, chowanego z generalskimi honorami, podajemy tutaj fragment konduktu.

Pogrzeb Arcybyszewa w Warszawie. Podajemy tutaj moment wynoszenia trumny ze zwłokami znakomitego pisarza rosyjskiego z cerkwi na Podwalu.

Ag. fot. „Światowida”, na pl. krajowych „Alfa”.

Straszna katastrofa w kopalni angielskiej. Na szybie C. W. M. pod Colliery w Walii połudn. skutkiem wybuchu gazów węglowych przyszło do straszliwej katastrofy, w

której 145 górników zostało zasypanych, przyczem więcej niż trzecia część ich poniosła na miejscu śmierć. Podajemy tutaj na lewo widok tego tragicznego szybu przed

katastrofą, na prawo zaś premiera angielskiego Baldwina (X), opuszczającego po katastrofie kopalnię wśród złowrogich spojrzeń górników. Fot. Atlantic, Berlin, R. Sennecke, Berlin.

OBRAZKI ZE STAREJ WARSZAWY.

Zdjęcia Ag. fot. „Światowida”
na pł. krajowych „Alfa”.

Na pograniczu starej i nowej Warszawy, na t. zw. Rybakach. Na pierwszym planie staroświeckie domki drewniane, w głębi wielopiętrowe nowoczesne budynki, łączące się już z Nowym Miastem.

Fragment bramy przy ul. Bugaj.

Brama jednego z domów przy ul. Bugaj z widokiem na dziedziniec i suteryny.

Fragment starych schodów kamiennych, łączących się dziwnie z zupełnie nowoczesnymi budynkami przy ul. Brzozowej.

Ulica Rycerska na Starem Mieście z charakterystycznymi drewnianymi balkonikami. Ulica ta kończy się w perspektywie tak, że jest zamknięta w sobie.

NASZE ARTYSTKI U SIEBIE. II. ARTYSTKI TEATRÓW KRAKOWSKICH.

Ag. fot. „Światowida”, zdjęcia

na płytach krajowych „Alfa”.

Młodziutka pani Kossacka, artystka Teatru im. J. Słowackiego, ma pasję do książek, nad którymi wiele wolnych chwil od prób i przedstawień teatralnych spędza.

Konstancja Bednarzewska, artystka Teatru im. J. Słowackiego, której sceniczne kreacje tyle mają istic kobiecej pogody i miękkości, pieści z rozkoszą swego ulubionego pieska.

P. Starska, artystka Teatru im. Słowackiego, jest ogromną miłośniczką muzyki i niejedną chwilę przeżywa przy fortepianie.

Idylla we dwoje, a raczej we troje, bo obok pań Czartorzyskiej (na lewo) i Kosteckiej (na prawo) jest także i... pajac, ciekawie przypatrujący się zdaleka, jak wypadnie pasjans.

Któżby zgadł, że jedna z najmłodszych artystek sceny Słowackiego, p. Śniadecka z prawdziwą przyjemnością i szczególną troskliwością opiekuje się swoją malenką krewniaczką, siostrzenicą, jeszcze w powijakach.

Kobieta wszystko podobno poświęci dla mody. Ale nie trudno zrozumieć, że p. Granowska, artystka Teatru Miejskiego im. J. Słowackiego, nie poświęciła dla modnej fryzury swych pięknych włosów.

P. Orszańska, artystka operetkowa Teatru Popularnego, w dniach, kiedy próby niema, z rozkoszą nad ilustrowanymi książkami odbywa dobre far niente.

P. Treszczyńska jest bardzo miłutka w trzpiotowatych rolach na scenie Teatru Słowackiego, ale w domu potrafi być też „strasznie poważną” przy rozmaitych robótkach.

Ostatnią sposobnością, kiedy widzowie teatralni mogli podziwiać talent p. Hąłacińskiej, była premiera „Wiecznie Młodego”. Kto wie, może koncepcja tej roli zrodziła się u artystki podczas palenia papierosa.

Niedźwiadki i pajacyki — to domowe zabawki p. Hąłkiej, ale jej kreacje sceniczne wykazują, że ma ona i głęboką znajomość psychologii nieco żywszych postaci, jakimi są bądź co bądź ludzie.

BAL LITERATURY W WARSZAWIE.

Zdjęcia Ag. fot. „Światowida”.
Na płytach krajowych „Alfa”.

Grupa uczestników balu. Siedzą (od lewej): pp. Okołów-Podhorska, pułk. Szt. Gen. Matuszewski, min. Zaleska i K. Wierzyńska. Na podłodze Jan Lechoń. Stoją (od lewej): Z. Rabska, ppłk. Szt. Gen. Beck, p. Tuwimowa, J. Tuwim, K. Wierzyński, min. Grabowski, J. Węgrzyn i ucharakteryzowany na kucharza prof. Ossendowski.

Komitet balu „Pologne Littéraire”. Siedzą od lewej strony panie: Antoniowa Bormanowa, Augustowa Drzewiecka, Ministrowa Zaleska, Hr. Sobańska, Ambasadorowa Laroche. Tadeuszowa Jachowska. Pośrodku panowie: Minister Zaleski i ambasador Laroche.

P. Stefania Zagórska, jako księżniczka ze „Snu Srebrnego Salomeji” J. Słowackiego.

P. Halina Konopacka jako „Bazylissa Teofanu” (z dramatu T. Micińskiego).

Grupa uczestników balu. Pp. Okołów-Podhorska (1), podpłk. Szt. Gen. Beck (2), Stycz-Naglerowa (3), prof. Ossendowski (4), Pronaszkowa (5), K. Wierzyński (6), woj. Sołtan (7), Pronaszkowski (8), Romanówna (9), Brodzka (10), Węgierkowska (11), Konopacka (12), Tuwim (13), dyr. Iwanowski (14), Wierzyńska (15), min. Sokal (16), Lechoń (17), Strug (18), Roentgen (19), Smolarski (20).

„ZDRADZĘ PANIOM

cenną dla każdej kobiety tajemnicę" opowiada nam znakomita artystka DUFLOS.

Aby posiadać piękny, biały i gładki karczek, aby usunąć zbyteczne włoski i meszek w dowolnym miejscu, proszę nałożyć cienką warstwę „Taky“, tego, delikatnego woń wydzielającego kremu, w formie, w jakiej wydostaje się z tubki. Po pięciu minutach, proszę krem lekko zmyć wodą. Będzie Pani zachwycona wynikiem kremu „Taky“ i napewno się Pani zostanie nazawsze z niebezpieczną, przyszłą wywołującą brzytwą, która do tego jeszcze przyspiesza odrastanie włosów bardziej szorstkich, niż przedtem, i depilatoire'ami skomplikowanymi w użyciu i niemiłą woń wydzielającymi.

„Taky“ jest tani w użyciu i nieszkodliwy. „Taky“ rozpuszcza włos, który z czasem w końcu zupełnie zamiera. Jest to czarujący wynalazek, jestem nim zachwycona.

Chociażby dziś jeszcze należy zrobić próbę, nie się przez to nie ryzykuje, bo gdyby ten środek w czemkolwiek zawiódł lub nie wywołał zupełnego zadowolenia, gotowi jesteśmy za zwrotu pieniędzy. Do każdej tuby jest dołączony kwit gwarancyjny.

„Taky“ można nabyć we wszystkich odnośnych sklepach po cenie zł. 6.— za tubę.

Generalne Przedstawicielstwo: A. Bornstein & Co., Gdańsk, Boettchergasse 23/27. Tel.: Gdańsk 266-14. Konto czekowe: P. K. O. Poznań 207.170.

Tylko przy tubach z nadrukiem firmy A. BORNSTEIN & CO., dołączony jest sposób użycia w języku polskim i tylko za te gwarantujemy.

Z KRONIKI TYGODNIOWEJ.

Jubileusz Marji Rodziewiczówny. Dnia 13 b. m., odbędzie się w Warszawie jubileusz pracy literackiej Marji Rodziewiczówny, jednej z najpopularniejszych powieściopisarek społecznych polskich, autorki głośnego swego czasu „Dewajtis'a“ i „Strasznego dziadunia“. Zdjęcie nasze przedstawia Jubilatkę podczas jej pobytu w Poznaniu w roku 1925. (Obecnie bowiem p. Rodziewiczówna nie dopuściła ani naszego fotografa, ani nawet fotografa Komitetu Jubileuszowego).

Ag. fot. „Światowida“, na płytach krajowych „Alfa“.

Główne wygrane:

Ogólna suma wygranych przeszła

16 milionów złotych

!! Co drugi los musi wygrać !!

Ceny losów:

Ćwierć losu
Zł. 10.—

Pół losu
Zł. 20.—

Cały los
Zł. 40.—

88

Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą.

Losy należy zamawiać według poniższego wzoru.

Karta zamówień.

Do BRACI SAFIER
Kraków, Plac Dominikański L. 1g

Niniejszem zamawiam:

..... Losów ćwiartek po Zł 10.—

..... Losów połówek po Zł. 20.—

..... Losów całych po Zł. 40.—

Należność złotych ..... uiszczyć po otrzymaniu losów, blankietem nadawczym P. K. O. Nr. 400.117 przez firmę załączonym.

Imię i nazwisko: .....

Dokładny adres: .....

Śp. Zofja Sokolnicka. Piastująca mandat poselski z ramienia Z. L. N., wybitna i ogromnie zasłużona działaczka narodowa i społeczna zmarła w Poznaniu, gdzie pogrzeb jej przybrał charakter wielkiej manifestacji narodowej.

Ag. fot. „Światowida“, zdj. na pl. „Alfa“.

Porozumienie „Lewiatana“ z Wielkim Przemysłem Małopolskim. W ub. sobotę odbyły się w Izbie Handlowej w Krakowie ważne narady przedstawicieli Związku Wielkopolskiego b. Królestwa z reprezentantami takiego przemysłu w Małopolsce, celem ujednostajnienia przyszłego działania. Nasze zdjęcie przedstawia przedstawicieli „Lewiatana“, przybyłych do Krakowa. Siedzą od lewej: pp. Barciński, Lauryszewicz i zast. prez. pos. Wierzbicki, stoją od lewej: pos. Trepka, dyr. Lempicki i zast. prez. dyr. Fajans.

Ag. fot. „Światowida“ zdj. na pl. kraj. „Alfa“.

Szczęście jest kruche, niby morska pianka, Trwała jest rozkosz, **„BRANKA“**.
jaką daje 81

Mistrz Polski, szachista p. Przepiórka (X) przybył na zaproszenie „Krak. Tow. Gry Szachowej im. J. Dominika“, pozostającego pod honorową prezesurą posła M. Dąbrowskiego, do Krakowa i rozegrał grę symultanną przeciw 27 członkom towarzystwa.

Ag. fot. „Światowida“.

~ A. MARCZYŃSKI SIOSTRA CARMEN

wu... Trzeba się było liczyć z utratą tego miasta... Jeszcze dzisiejszego wieczora szpital wyjedzie na północ... nad zatokę... pod osłonę olbrzymich dział pancerników hiszpańskich czy francuskich...

Zu poweselała odrazu... Byle jak najdalej stąd... Byle jaknajdalej... Wszyscy zaczęli się krzątać przy spakowaniu swych skromnych tobołków.

A kiedy słońce przebiło się po raz ostatni przez ciężki woal chmur deszczowych i kiedy ukryło się za szczytami gór, grzęznąc w kałużach błota i rozmokłej gliniastej ziemi... ruszyła z Ajdir kolumna wozów hiszpańskich...

Od południa dolatywał huk armat... Abd el Krim spieszył odbić stolicę...

II.

Piękny widok roztaczał się dla patrzących z werandy hotelowej... Poniżej rozciągała się Ceuta... Stara historyczna Ceuta...

Dzisiaj pełna już budowli europejskich... Już nie znać zupełnie, że to Afryka... Przeciwnie... Domy, ulice i ludność hiszpańska... Jest to jakgdyby przedłużenie Hiszpanji po drugiej stronie cieśniny gibraltarskiej...

Była niedziela.

Tłumy majtków i żołnierzy hiszpańskich włóczyły się po ulicach miasta...

Odświętnie ubrani mężczyźni zaglądali zalotnie w czarne, gorące oczy postrojonych dziewcząt, których suknie mieniły się tęczą barw...

Tu i ówdzie pobrzdakiwał na gitarze jakiś dandys, zadzierając głowę do góry... w stronę okienka, gdzie powinna się ukazać głowa umiłowanej senority, lub skąd śniada rączka miała rzucić kwiat muśnięty kochającymi ustami...

Wszystko, co żyło, wyległo na ulice, bo poprzez gęste ołowiane chmury wyjrzało słońce... Krótki listopadowy dzień... Mało grzejące słońce zimowe... Więc każdy pragnął wykorzystać tę chwilę pogody... Echo gwaru miasta dolatywało aż na spokojną werandę wysoko położonego hotelu...

Na leżaku, wyścielonym skórzanymi, okrągłymi poduszkami spoczywała młoda kobieta... Nieco dalej na wyplatany trzcinowy fotel siedziała druga, której rysy zdradzały rodowitą Hiszpankę... Przy małym stolczku werandowym pisał coś w notesie mężczyzna... Lewej ręki nie miał... Wisiał tam tylko próżny rękaw. Po chwili mężczyzna ów zwrócił się z uśmiechem do Hiszpanki:

— Siadź przy mnie Carmen... Nie mogę sobie dać rady jedną ręką... Jeżeli już chcesz wyjść za mąż za takiego kalekę jak ja, to musisz mi pomagać... Ucieka mi ten notes po całym stoliku... Chodź i przytrzymaj mi go trochę...

— Dobrze Wit... Pomogę ci... Ale poco ty masz pisać?... Dyktuj mi, a ja będę twą sekretarką...

— Masz rację... Tyle przeszedłem, zanim cię zdobyłem, że teraz należy mi się zasłużony odpoczynek...

Zasiedli razem przy stole i Witold dyktował swej pięknej narzeczonej... Wynotowała więc w notesie daty i godziny pociągów, którymi mieli niebawem przebiegać wielkie przestrzenie... Potem napisała list do rodziny Witolda... Zawiadomiła ich, że po ślubie, który wezmą w Madrycie, przez

Francję i Szwajcarję przyjadą do Polski... przedstawić się...

Potem oboje oglądali się dyskretnie w stronę leżaka... Towarzyszka ich zasnęła... Więc jak zakochana para studentów, ukradkiem wymienili kilka pocałunków... Spłoszył ich wesoły srebrzysty śmiech... leżącej:

— A to was przyłapałam... Umyślnie przytknęłam oczy... Czekajcie, niech tylko mój Ryś przyjdzie... to sobie zaraz odbiję z procentem...

— Dobrze, ale przy nas... Musimy także to zobaczyć... żartował Witold... A Carmen podeszła do Zu i objęła ją ramieniem...

— Kochany urwiszu... Polubiłam cię serdecznie... jak siostrę...

— Jak możesz tak mówić Carmen... Mnie jak siostrę... Mnie? Taką awanturnicę... konfidentkę?...

— Nie mów tak... Tamto minęło... Zmazałaś swoje winy... Nie ma na tobie żadnej skazy... Wiem, co mówię i powtarzam, że gdybym miała siostrę, to nie potrafiłabym ją bardziej kochać, niż ciebie w czasie naszej podróży z Ajdir pokochałam... Masz złote serce...

Zu pochwyciła jej rękę i zanim Hiszpanka mogła przeszkodzić przylgnęła do niej wargami...

— Ty jesteś jak anioł... zdołała wyszeptać...

— A ty jesteś taka śliczna, że gotowam się obawiać o Witolda... zażartowała Carmen i ucałowała Zu w policzki...

W tej chwili wszedł na werandę młody mężczyzna w sportowym ubraniu...

— Ryś... Chodź tu zaraz i pocałuj mnie... Prędko... piśnieła Zu...

— Ależ Zu... Co ty wygadujesz...

— Musi pan to zrobić... koniecznie... Później się pan dowie od swej narzeczonej, dlaczego... wtrąciła Carmen... akcentując słowo „narzeczonej“.

— Narzeczonej?... powtórzyła mechanicznie jakby pytając Zu...

Ale Ryszard podszedł do niej i objął ją ramieniem...

— Tak Zu... Pani Carmen dobrze powiedziała...

Wówczas ogromne rozrzedzenie odbiło się w oczach nawróconej grzesznicy. A Carmen dokończyła:

— Mówiłam już dzisiaj panu Ryszardowi, że wraz z mężem serdecznie was zapraszamy do Warszawy... Na cały styczeń i dopóki wam się nie znudzi...

— A teraz posłuchajcie państwo nowin... Komunikat oficjalny hiszpański przyznaje się do nowej porażki pod Ajdir i do utraty stolicy rifeńskiej... Co prawda słyszeliśmy już o tem nieco wcześniej, ale były to wiadomości nie potwierdzone urzędowo... W Syrii się biją dalej... Mam gazetę angielską... W Damaszku zginęło 200 ludzi... Jedno skrzydło pałacu Azem spalone. Odwołany Sarraill przybył już do Francji... 26 października w Beyrouth wysadzono w powietrze statek francuski „Apollo“, wiozący amunicję i 6 aeroplanów na teren wojny...

Recytował Ryszard... Ale Zu przerwała mu szybko:

— Już dosyć tych okropności, Rysiu... Nie mówmy o wojnie... Zaznaliśmy jej dosyć. Jutro jedziemy wszyscy do starej Europy... odetchnąć nareszcie...

K O N I E C.

OD REDAKCJI.

Zanim — po skończeniu „Siostry Carmen“ — przystąpimy do druku nowej większej, powieści, jednej z najgłośniejszych w obecnej chwili, w najbliższym numerze rozpoczniemy druk sensacyjnej noweli

DLACZEGO MR. SMITH ZABIŁ CZŁOWIEKA???

pióra autora „Siostry Carmen“, dr. Antoniego Marczyńskiego, który w ostatnich czasach zdołał powieściami swoimi pozyskać sobie szerokie koła czytelników.

Nowela ta ilustrowana będzie obrazkami wybitnego malarza i ilustratora ALFREDA ŻMUDY.

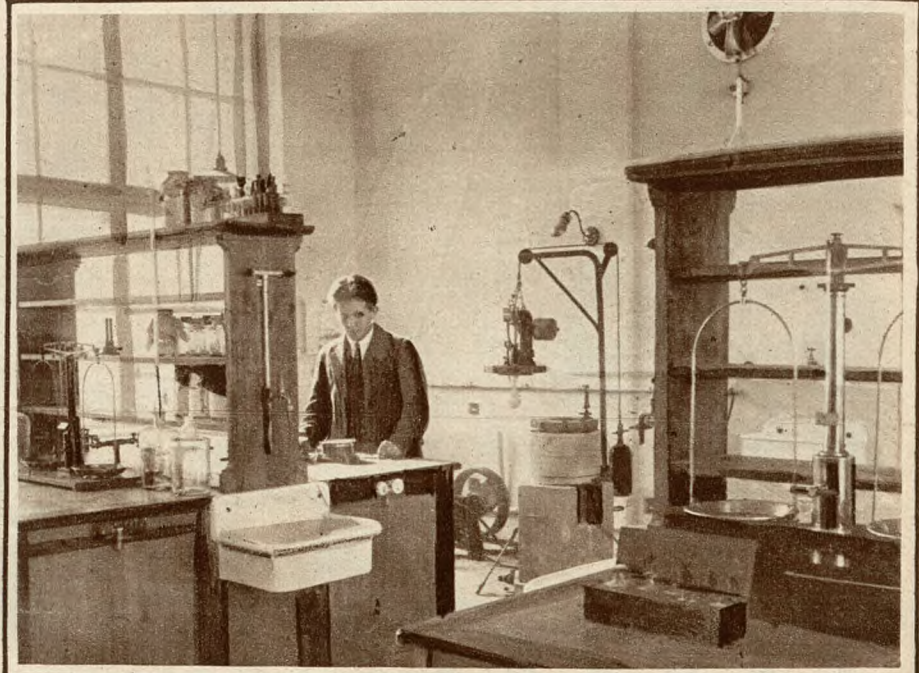

Chemiczny Instytut Badawczy im. Prez. Mościckiego w Warszawie. Zdj. Ag. Fot. „Światowida“, na pl. krajowych „Alfa“.

Fragment laboratorium technologicznego. W głębi przyrządy do badań, t. zw. degestorja.

Fragment laboratorium technologicznego. W głębi jeden z przyrządów, używanych do badań, t. zw. doświadczalny autoklaf.

Twórca i protektor Instytutu, Prezydent Rzeczypospolitej. prof. dr. Ignacy Mościcki.

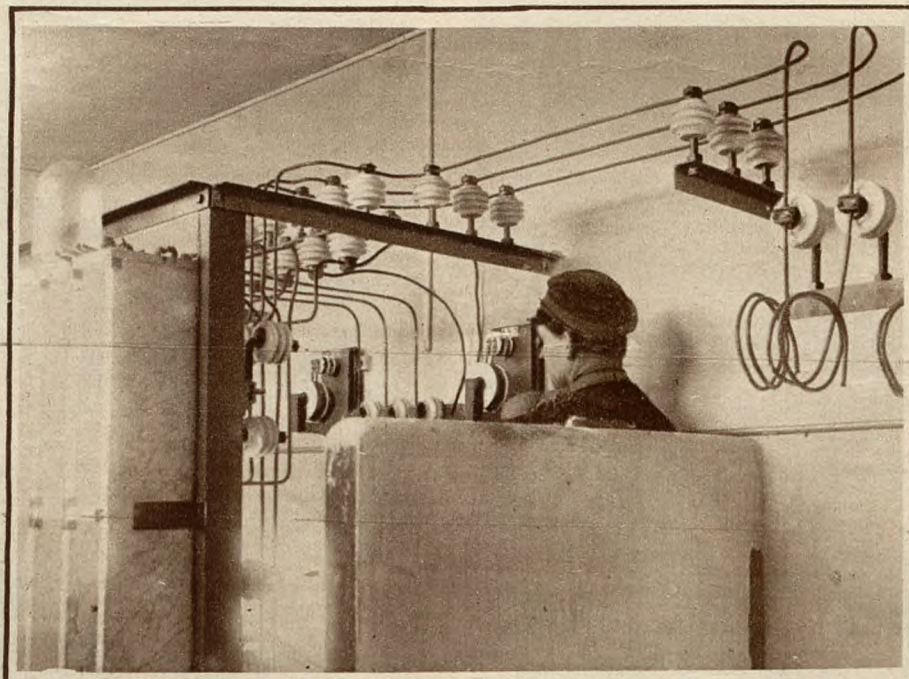
Dzięki inicjatywie obecnego Prezydenta Rzeczypospolitej, znakomitego uczonego prof. dr. Ignacego Mościckiego, Ministerstwo Robót Publicznych przystąpiło do budowy Chemicznego Instytutu Badawczego, mającego na celu zajmować się w pierwszym rzędzie analizą gazów trujących, używanych przez obce państwa dla celów wojennych. Instytut ten, którego budowę rozpoczęto w połowie zeszłego roku, został wzniesiony w stosunkowo szybkim czasie i obecnie już tylko dokonywują się roboty wewnątrz gmachu, jak zakładanie instalacji, urządzenie laboratoriów i. t. p.

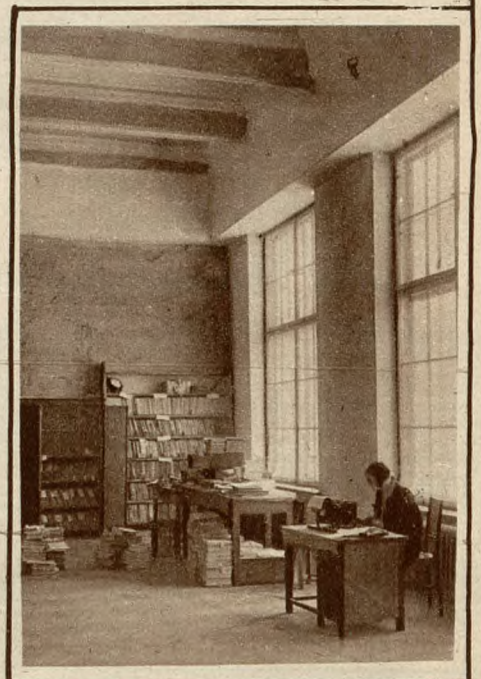
Zbudowany na dawnej wewnętrznej linii fortów Instytut, dookoła którego znajdują się jeszcze obecnie zabudowania forteczne, oraz ruiny budynków starych. Zdjęcie nasze zostało dokonane pośród ruin jednego z takich budynków.

Schody frontowe z widokiem na klatkę schodową na pierwsze piętro. Na schodach pracują ślusarze i stolarze.

Hala parterowa z kabiną, gdzie mieszczą się kable elektryczne oraz centrala rozgałęzienia prądu.

Największa sala na pierwszym piętrze, przeznaczona na bibliotekę, w której mieści się obecnie kancelaria Instytutu.

H U M O R.

Dziwne wymagania.

— Więc, moja pani Pindasińska, nie przyjęli córki pani do tej szkoły?
— Ano nie, ale to nie jej wina. Niech sobie pani wyobrazi, że egzaminator pytał ją o historje, które się działy wówczas, kiedy jej nie było jeszcze na świecie.

Wakacyjna nauka.

— Więc nie nauczyłeś się niczego przez czas wakacji?
— Ależ owszem, ojciec nauczył mnie kierować autem.

Pensjonarskie figle.

— Powiedźcie tam Anielce, żeby szła powoli, tak, żebyśmy się spóźniły na obiad, bo guwernantce bardzo kruczy w kioskach...

Odmłodzona.

— Ta róża na kapeluszu ujmuje mi co najmniej 10 lat wieku...
— Przypnij sobie w takim razie ze trzy lub cztery sztuki!...

Daremny wysiłek.

— Daj sobie spokój z żartami, bo ona się na nich nie pozna.
— Taka z niej skromnisia?
— Nie, ale jest głucha jak pień...

Roztargniony profesor.

— Tym razem, moja Jadziuniu, nie będziesz miała powodu gniewać się na mnie, że zgubiłem parasol, bo go przyniosę do domu.
— Ależ to bardzo niemila historja, bo to jest cudzy parasol. Nie brałeś swojego, wychodząc na wykład.

Okolicznościowy głos.

— Ten pan śpiewa tylko na koncertach dobroczynnych...
— Bo głos jego wzbudza politowanie...

Humor pijacki.

— Możemy się tu poradzić: gdzieby można dostać tanio dobrego koniaku!?

Otwarcie pierwszej w Małopolsce fabryki wyrobów gumowych Bersona.

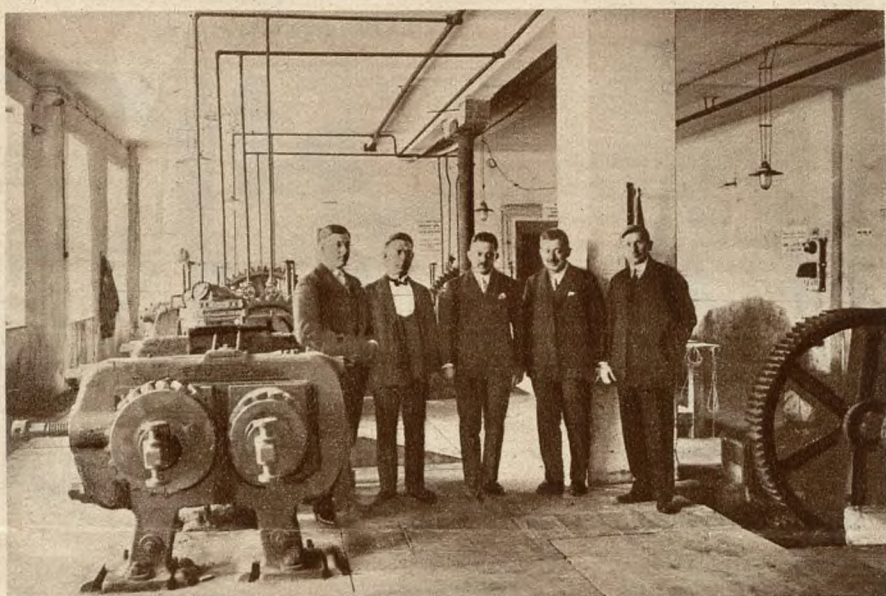
W dniu 10. lutego br. puszczono w ruch fabrykę gumowych obcasów i podszew Bersona w Krakowie, któreśmy dotąd sprowadzali z zagranicy.

Fabryka produkuje dziennie 2000 do 3000 kg towaru, zatrudnia na razie 100 robotników i składa się z kotłowni, hal maszyn i lokali na ekspedycję i biura. Obszar cały obejmuje przestrzeń 4 morgów. Na otwarciu byli obecni: Prez. Rolle

Ogólny widok budynków fabrycznych.

i wiceprez. Ostrowski, dr. Wielgus i dr. Schneider, naczelnik Kubalski, radca Konopiński, w zastępstwie p. wojew. i wicewojew. naczelnik wydz. przem. dr. Matusiński, inż. Kaczyński, insp. przem. dr. Wyród. Izbę Handl. reprezentował dyr. dr. Beres, Bank Gosp. Kraj. dyr. Kretschner i Rokosz, Związek Przemysłowców: dyr. Zborowski i dr. Salpeter, dyr. elekrowni miejskiej inżynier Bieliński, naczelnik Obidowicz.

Wnętrze jednej z hal maszynowych wraz z członkami zarządu.

Poświęcenie fabryki „Bersona“, które odbyło się dnia 10. lutego b. r.

Kukiełki Szopki „Cyrulika Warszawskiego“. Warszawa bawi się znakomicie szopką „Cyrulika Warszawskiego“ i to zarówno jej dowcipnie satyrycznym aktualnym tekstem, jak i kukiełkami, wykonanymi istotnie artystycznie. Podażemy tutaj u góry na lewo pp. b. min. spr. zagr. hr. Skrzyńskiego, min. Mora-

czewskiego i płk. Wieniawę-Długoszewskiego. Zdjęcie górne na prawo przedstawia kukiełki min. Meysztowicza, wiceprem. dr. Bartla i marszałka Rataja. Zdjęcie dolne to kukiełki min. spr. zagr. Zaleskiego, szefa prot. dypl. hr. Przędzieckiego i marszałka Piłsudskiego.

Zdj. Ag. fot. „Światowida“, na pl. krajowych „Alfa“.

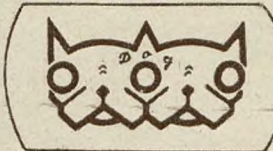

Znakomita piana Lux'u, niezbyt ciepła, przywróci tym delikatnym przedmiotom ich pierwotny elegancki wygląd.

Lever Brothers Limited, Anglja

(Uprasza się o wyraźne pisanie)

YDŁO
YDŁO
YDŁO
YDŁO
YDŁO

FABRYKA D

Oryginalne tylko z firmy
Włók Taka
 PERFUM, KOSMETYKÓW I MYDŁ

Ul. Piotrkowska 79

Warszawa, Hoża 41. m. 7. Paderewska Zofja Ludwika.

Jedyny, najlepszy, niedościgniony
marki światowej włoski nożyk
do golenia **D O G**
Gwarancja za każdą sztukę.
Przedstawiciele na Polskę: **Gustaw
Goldheimer i S-ka**, Warszawa, ul.
Mokotowska 15, tel. 267-59.

ŻAŁAĆ WSZEDZIE ! 53

**„OLLA”
PREZERWATYWY**

„OLLA“
jedyna istniejąca niedościgniona
marka światowa, udowodniona
pełną gwarancją za każdą sztukę. Cena za tuzin równowartość
1 dol. amer. 238

Dr. A. Oetker, Oliwa.

Dra. A. Oetkera,
Oliwa.

RUMY
ARAKI

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

TAM, GDZIE JUŻ JEST WIOSNA.

Gdy my tutaj w Polsce patrzymy na zmaganie się zamierającej zimy z budzącą się wiosną, na Riwierze francuskiej jest już zupełnie słonecznie i ciepło. Oto widok z góry na Promenadę Stanów Zjednoczonych (tak nazwaną z wdzięczności za udział Ameryki w wojnie światowej) w najrozkoszniejszej o tej porze roku Nicei.

Fot. dr. Gottlieb.

„Światowid” wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 12-50 złotych; zagranicą 15 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. Redakcja i administracja: Kraków, Basztowa 17, tel. 35-42. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel. 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marian Dąbrowski. — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Kraków, Basztowa 17. — Drukiem „Źrudag” — Kraków, Basztowa 18.